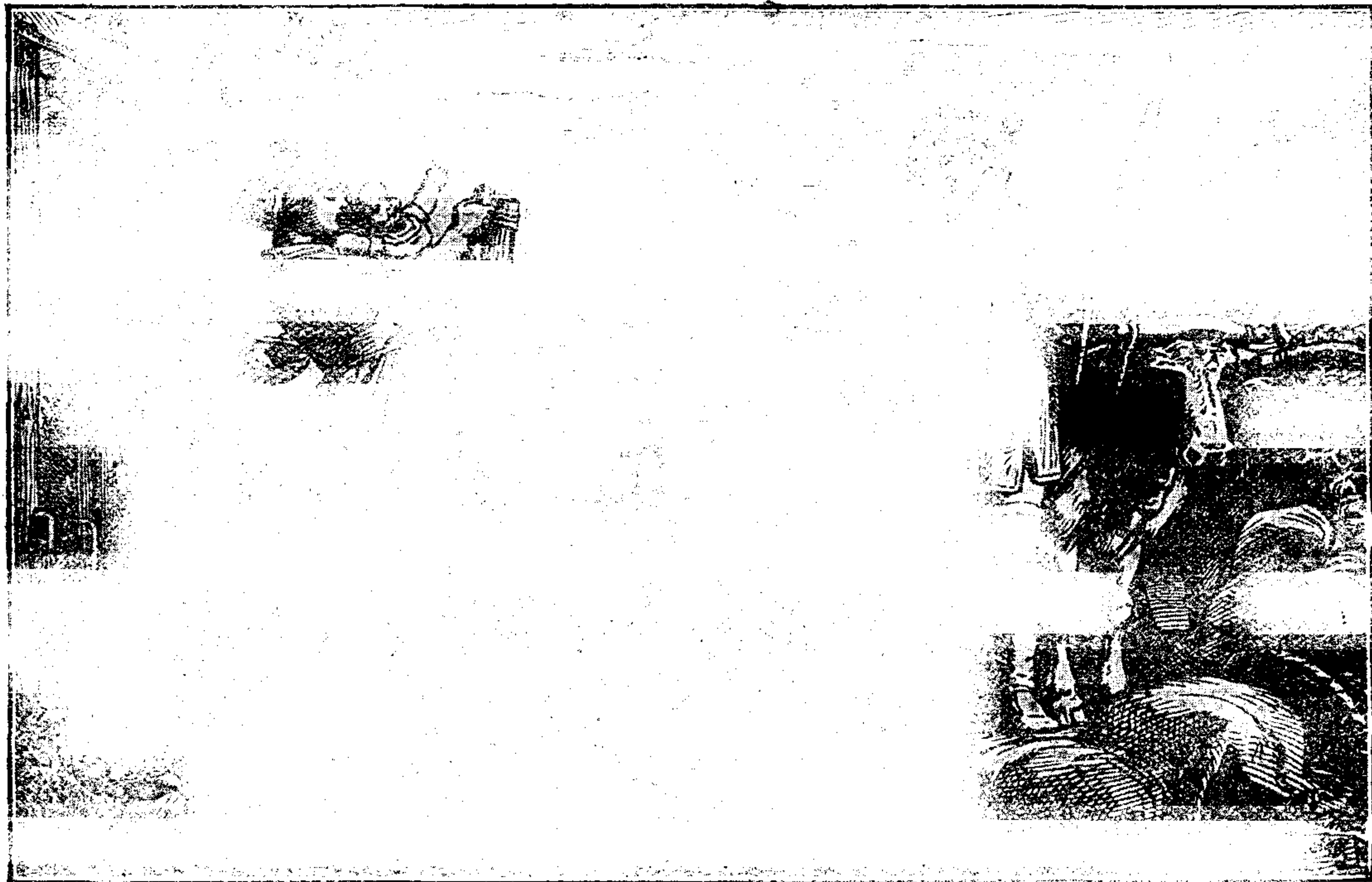

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa Ɣo kóždy Ɣobotu w Smolerjez knihiczišćežerńi w Budušćinje a je tam Ɣa schwórtłětnu pšchedpłatu 40 pj. došćacž

10. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łut. 19, 41–48.

Do nješnych domow Ɣastupiwšći wobhladašć ćzasežišćo wobras: Jesuš pšchihadža jako hóšć k tym, kotřiž Ɣo modla: „Wšchindž, kuježe Jesom Šhrnjeje, a budž našć hóšć!“ Tuton wobras nowišćeho ćzaša je Ɣacžahnył do jich wjele domow našćeje domišny. Ğacž je s nim Ɣdobom tež Ɣacžahnył Ɣašo 10ń stary wěrnosćežanski pocžinł, Ɣo Ɣo k bliđu modlišć? Je-li to njeje, je 10ń wobras mjenje abo bóle jenož Ɣaž jedyn šwjěćichnik, kotryž šwonkownosći Ɣluzi a do teho khamora Ɣluschy, do kotrehož kóždy wěrný kšćešćan, kóžda wěrna kšćešćanka to špowašćecž dyrbjeli, šćtož reka: šwonkne kšćešćanstwo!

Do rozpominanja šwojeho teksta Ɣastupio wuhladamy tji wobrasny, tji wobrasny niz s nowišćeho ćzaša, ně s dawneho ćzaša. Tola, kóždy jenotliwy Ɣebi bliže wobhladajo mēnišć, Ɣo Ɣy kóždy hagle njedawno něhdže wuhladał. Ğaj niz jeno to, Ɣda Ɣo ćzi, Ɣaž by Ɣo to hagle njedawno něhdže stalo. T0ń přeni wobras pokazuje tebi Jesuša plakažo horze Ɣylšy, 10ń druhi Jesuša s kšćudom w ruzy, 10ń kšćeci Jesuša wuczo w templu. Takle mašć tu p0dla tycž tjiocž wotdžělow našćeho teksta tji wobrasny. Tute pak ćzi dženska Ɣobu njedam, Ɣo by ty je, jeli Ɣo Ɣebi je do žyła Ɣobu w0smješć, domach něhdže na šćžěnu powěšnył, Ɣnadž něhdže w jenej komorzy, do kotrejež Ɣa žyly tydžěń njedšćindžěšć, Ɣaž tež 10ń abo tamny to je šwojeji bibliju ćžini, jeli Ɣo ju do žyła do ruki w0smje njedželiski džěń, kotryž tu bibliju tež do kucžika položi — abo tež

tał, Ɣo by Ɣo kóždy jeje dohladał — a tam leži s najmjensća na tydžěń w dobrým mērje. A tomu by mi to tutycž wobrasow šćkoda bylo! Ně, te tji wobrasny a k tomu te tji wotdžěle abo Ɣłowa našćeho teksta ćzi Ɣobu dam, Ɣo by k wobemaj pytał namakacž, hđže je to w žiwjenju podobuje abo runje tał Ɣaž na tutycž wobrasach a w tutycž Ɣłowach.

Tji Ɣłowa, tji wobrasny a žiwjenje!

1. Kujes Jesuš plaka horze Ɣylšy,
2. Kujes Jesuš s kšćudom w ruzy,
3. Kujes Jesuš wuczi w templu.

Kuježe Jesu, daj tym Ɣam nam wušći Ɣylšćazej a wuczi widžazej, Ɣo špěsuajemy, Ɣo Ɣu tute wobrasny niz něšćto morwe s dawnych ćzašow, ale Ɣo je žiwjenje a wěrnosć w tutym žiwjenju k wěcznemu žiwjenju.

Šamjeń.

Tji Ɣłowa, tji wobrasny a žiwjenje! Tji Ɣłowa a tji wobrasny ćzi dam; nětk dži a pytaj k temu to žiwjenje, tu wěrnosć! To bē s krotka 10ń nadawł, kotryž tebi dach. Nočzu šćombžicž pšchistajicž: Do daloka njeħodž nam, do twojoh' ćže pokasam! To žiwjenje, tu wěrnosć mam pytačž? Ɣo prasćešć. Njeje dha to wěrnosć, Ɣo je Kujes Jesuš žiwy tam pšćed Jerusalemom plakał, Ɣo je tež s kšćudom, Ɣaž Jan pšchistaji, templ wuczišćizil a Ɣo je w templu wuczil? Ğžista wěrnosć to runje, Ɣaž to ćžista wěrnosć, Ɣo něšćto posdžišćo Ɣłowo plakazeho Šb0žnika dopjelnjene bu nad Jerusalemom, jako w lēcže 70 wot

Romjanow dobyte a sničene bu. Tola, kaž ty, mój kšes-
scžano, moja kšesescžanka, so mnu wusnawasch, so Anjes
Jesuš njeje jenož tych Židow dla žiwny byl ale wschitkich
čłowjekow dla, tak tež wón njeje nicžo činił a rěčal,
šchtož by jenož sa tych Židow něšchto bylo, sa druhich pať
niz, tak tež tole wscho, šchtož našch džensnišchi tekst nam
wupowjeda, jenož sa Židow a židowški lud něšchto na
šebi njemějesche ale sa wschitkich druhich tež. A kaž wul-
keho, kaž kšutneho, haj kaž bolostneho to na šebi ma, sa
wschitkich druhich a tež sa naš, to spósnawamy, hdyž tute
tši wobrašy a šłowa šobu do žiwjenja wosnjemy a tam
pytamy po jim podobnym a runym.

1. Jesuš plaka horze šylsy. Čžeho dla? Wón šam
a w nim Bóh tón Anjes je domachpytal Jerusalema a
židowški lud, ale woni jeho njespósnachu a njepšchijachu!
Teho dla čžaš pschindže, so njepšchecželojo dobudža a ka-
mjeni na kamjenju njewostaja! Hdže tole wišcho nětk
w našchim čžašu podobne abo rune? „Bola Eserbiškej a
jeje luda!“ šlyšchu wjaz hacž jeneho wotmolwicž. Je to
žyly po waschnju našcheho čžaša wotmolwjene, hdyž šo
pschiklad sa něšchto šrudne, hrosne, hrěščne pschezo pola
njepšchecželow pyta! Wny pak tola nochzychny do daloka
hicž! A Eserbiška je daloka! A tu domach!? Nowiny,
kotrež dolhi čžaš tutnych tšjoch wójnskich lět Boha a Bože
mjeno njemjenowachu, počinjaju šašo rěčecž wo Bohy,
wo jeho skutkowanju, wo jeho pomozu atd. A duž nama-
šasch tež šamo pola nich tón muras: „Bóh pyta domach!“
njepšchipowjedajo š tym nowu wěrnosč, ně, jeno něšchto,
čžehož šebi kóždy Boha pytažy kšesescžan wot spocžatka
wójny wěšty bē. „Bóh tón Anjes pyta domach, pyta do-
mach psches tu wulku wójnu našch lud, a niz jeno psches
tutu wulku wójnu, ně, tež psches te wschelake druhe wój-
nske nusy, kotrež naš šu šapschijale, tak wošebje lětšja naj-
prjedy ta nješmilna šyma, nětkle ta štyšna šuchota. Je-
rusalema njebē spósnal tón čžaš, w kotrymž domach wytane
bu! Našch lud, je wón spósnal tón čžaš, w kotrymž wón
bu domach pytan? Njeje tak, kaž so by psches to pla-
kanje tych wudowow a šyrotow tuteje wójny kšincžalo to
plakanje Jesušowe a jeho škoržba: „Ty nješšy spósnal tón
čžaš, w kotrymž domach pytan bu, tón čžaš teho mēra!“
A nětk je čžaš wójny! Bóh tón Anjes pyta domach našch
lud, naš! Dawa šo našch lud, dawamy my šo namašacž?
Abu šteji psched našchim ludom, psched nami Jesuš šhry-
štuš a plaka a praji: „Hdy by wschať ty wjedžal, dha
by ty tež wopomnił w tym šwojim čžašu, šchto šo
š twojemu mērej hodži!“ —

2. Anjes Jesuš š kšchudom w ruzy! Čžeho dla? So by
wuhnal wschěch a wumjetal wschitko š templu, šchtož tam nješlyšcha
a jón jeno wobidža. Anjes Jesuš podawa tak pschiklad a wobras
w małym a wošebnym ša to, šchtož šo we wulkim a powšchitkow-
nym stawacž dyrbi a tež stanje! Njepokaž halle pschi tym na
bohata Belgistku! Ně, prajškej šo: Šak to w našchim ludu a
krajju? Njeje jich tu — njehladaš šašo do daloka na Žendželiku a
Ameriku! — njeje jich tu w našchim krajju a ludu nimo wschelakich
druhich podobnych telko, kotšiz jeno myšl maju na šupowanje a
pschedawanje, a kotšiz kaž čži pola Jana mjenowani pschemēnjerjo,
jenož pschi pjenjesach šedža!? Tón Anjes wučžisčezža tam jeno
mały rumcž, tola š nim to wošebite, wošebne mēštno, tón templ,
tu šjedžišnu žylyho luda! Šrosnyšny to a čžimny runje tak
š tym małym rumcžkom, kotryž ta šjedžišna je kóždeho jenotli-
weho a tak š dobom žylyho luda, čžimny to runje tak se šwojej wu-
trobju ! Do wutrobju nuts woła tón Anjes: „Mój dom je dom

teje modlitwy; wy pak ježe jón šezimili mordarišku jamu!“ A
kšesescžanika wutroba šačžywa w tym šdychowanje a plakanje,
w tej bolosčži a žalosčži tuteje wulkeje wójny tón kšchud teho
Anjesa. Na kóždym kšesescžanu, na kóždej kšesescžanzhy nětkle je,
na tebi nětkle je, so tuto wučžisčezženje a wumjetanje šo nještanje
jenož w jenotliwej wutrobje, tak, so je ta jenotliwa wutroba
jenož šašo domečž Boži, ně, š tuto wučžisčezženje a wumjetanje
štanje na wutrobje, na šmškwonym našcheho žylyho luda a tak
po žylym krajju a ludu, a to te je našch lud a kraj šašo dom
Boži, w kotrymž šo modli a šam, jemu, našchemu Bohu!

3. Anjes Jesuš wučžo w templu! Čžeho dla? So by tón
lud dowjedł š spóšnacžtu wscheho njepraweho, wopacžneho, hrěš-
neho a š spóšnacžtu teho praweho a dobrego a šbožnocžinjazeho a
tak š Bohu a tak došonjal to wumóženje. Tola, šchto tu rěka wo
tych jenyh š luda!? Woni pytachu, šo bychu jeho škóžowali.
Woni šu tajžy w našchim ludu, tak hnydom prajimny, njehladaš
halle do daloka a na njepšchecželow, woni šu tajžy w našchim ludu,
kotšiz šo próžowali šu, Jesuša škóžowacž, a to psches to, šo wu-
čžachu, rěčachu, pišachu: „Jesuš njeje Boži šyn!“ Jesuš njeje
do žyly žiwny byl!“ — Wo tych druhich, kotšiz Anjesej Jesušej
pschipošlychachu, praji tu našche šłowo: „Wschitkón lud wišajšhe
na nim!“ židowštemu ludej data je nadwojita: tón šamšny lud
dže bē runje wołať: „Šosiana!“ tón šamšny lud wołašche wo jeno
něšchto dnyow pošdžischo: „Šchizuj! šchizuj!“ Pschi spocžatku
wójny a pschi přemich wulkich dobhečach a pschi tych přemich wul-
kich mšjach šanoschowachu wulke šlyš našcheho luda: „Šedyn
twjerdy hród je našch Bóh šam!“ Dženša! Tak někotra wutroba
š njeležom, tak někotry rt wótšje praji, haj wołať: „Bóh njeje!
Žaneho Boha njeje! A tola: Anjes Jesuš w templu wučžo!
š Bohu čže wón dowjesčž! Našche wumóženje čže došonjecž!

Duž džimny š njemu do templu, do Božeho doma! So našche
Bože domy tu hiščeže šteja w šchtwórtym lěče wulkeje wójny,
to našcha šašlyžba njeje! Duž šezimny šwój dom Boži dom
psches modlitwu a nutrosč pschi Božim šłowje džeržanu pschi
domjazym šlidže! So ša nim hiščeže šydamy a wschědneho ššlěba
hiščeže jemy, to š našcheje próžy njeje! Duž šezimny šwoju wu-
trobju domečž Boži, wudleški domečž ju šezimny! So wona
hiščeže pušože a bije, to š našcheje možy njeje! A duž tak ššonč-
nje: Džimny a čžimny je šłowami a š skutkami a š modlenjom to
šwoje ša to, šo by našch lud a kraj šam byl jedyn wulki šrašny
dom Boži, hdyž wěryžy šlyža Bohu temu Anjesej. Pschetož,
šo wótžny kraj hiščeže mamy a lud hiščeže šny, to našche doby-
če njeje! Wschitko, wschitko, to š Božeje možy a šmilnosče nam
hiščeže bywa a je!

Tole šchtworake došonjawschi, mój kšesescžano, moja kšes-
escžanka, šmēšch halle prajicž, šo šy ša našche tši šłowa a tši wobrašy
namašal w žiwjenju to, šchtož jim podobne a rune. A hiščeže
wjaz! Tole šchtworake došonjawschi, šmēšch prajicž, šo šy te tši
šłowa a tši wobrašy prawje šrosnyš, po nich čžinił a tak
došonjal twój škutť jako kšesescžan, dopjelniwšchi Anjesowe napo-
minanje: „Budžče pak čžinjerjo teho šłowa a niz jenož pošlycha-
rjo, š kotrymž wy šo šanti ššebacže!“ Šamjen.

Wo šwobodže kšesescžana.

(Šotracžowanje.)

2. So byčimny teje dwē šebi napschecžnej rěči wo šwobodže
a šlyžobnosčži rošymili, dyrbinny wopomnicž, šo ma kóždy kšesescžan
dwojake byče, duchowne a čželne. Šo dušchi šo wón duchowny,
nowy šmškwonny čłowjek mjenuje; po čžele a šrwi šo wón
čželny, šary a šwonškwonny čłowjek mjenuje. A dla tuteho roš-
džela šo wo nim w pišmje šłowa praji, kiž šu prošče pschecžimo

šebi, kaž bym nětko wo swobodze a služobnosći prajił.

3. Tak přiched šo swotkowneho cžlowjeka bjerjemy, so bychmy widželi, šhto k temu služba, so by bobožny swobodny kšesca byl a rěkał. Tak je jawně, so žana swotkowna wěz njemóže jeho swobodneho a pobožneho sežinic, kajkažkuli šo mjenowacž hodži. Přichetož jeho pobožnosć a swoboda, sažo jeho škósež a jastwo nejštej cželnej ani swotkownej. Šhto dušchi pomha, so je cžělo nejimane, mlóadne a cžerstwe, so je a pije, so je žiwe, kaž cže? Sažo, šhto dušchi škodži, so je cžělo jate, khore a nucžne, hlóadne, lačne a so cžerpi, kaž by rad njedchalo? Tutyh wězow žana dušchu njedobaha, so by ju wuřwobodžila abo jimala, pobožnu abo štu sežinila.

4. Potajim njepomha dušchi ničžo, so šo cžělo šwjate drašty swobleka, kaž něšchnizy a duchowni cžinjaž tež niz, hačž wona w zyrkujach a na šwjatych městnach přehywa; tež niz, so je šwjatymi wězami wobřadža; tež niz, so cželne šo modli, poseži, putnikuje a wšě dobre škutki cžini, kiž přehes cžělo a w cžěle šo stacž mohle wěcžnje. Dyrbi hiščež žyle něšhto druge byčž, šhtož dušchi pobožnosć a swobodu přichinje a dawa. Přichetož wšě tele horka mjenowane kruhi, škutki a waišnja móže tež na šebi mēčž a wufonječž šly cžlowjek, ludak a jebak. Tež njebudže přehes tajke waišnje žadyn hinašči lud, khiba lucži ludakoj. Sažo njeshkodži dušchi ničžo, hačž cžělo njeshwjate drašty nožy, na njeshwjatych městnach je, njese, njepije, njeputnikuje a šo wšěch tychle škutkow wostaja, kiž horka mjenowani ludakoj cžinja.

5. Dušcha nima žaneje hewaiščeje wězny ani w njebjebach ani na sem, w cžiniž by žiwa, pobožna, swobodna byla, khiba šwjaty ewangelij, šlowo Bože přehes Šhryštuša předomane, kaž wón šam praji Jan. 11, 25: „Ja šym to horjestawanje a to žiwjenje; šhtož do mnje wěri, je živy wěcžnje“; dale 14, 6: „Ja šym tón pucž, ta wěrnosć a to žiwjenje“; dale Mat. 4, 4: „Cžlowjek njese živy wot khlěba šameho, ale wot kóždeho šlowa, kotrež přehes Boži ert wuńdže“. Tak dyrbimy nětko wěcžnje byčž, so móže dušcha wšěch wězow parowacž, s wuřwacžom Božeho šlowa, a bjes Božeho šlowa njese jej se žanej wězu pomhane. Šdžež pak to šlowo ma, tež žaneje hewaiščeje wězny wjazny njepotrjeba, ale ma na šlowje doječž: jědž, wješeloječž, mēr, šwětko, wuřwacž, prawdoječž, wěrnosć, mudrosć, swobodu a wšeho šlowo přeheměruje.

Tak cžitamy w psaltarju, wošebje w 119. psalmje, so profeta po nižim bóle njehedži, dhyžli po Božim šlowje; a w pišmje ma šo ša najwšichšchu cžwilu a Boži huńw, hdyž wón šwoje šlowo cžlowjekam wšmje, šažo ša žanu wjetšchu mikoječž nima, hačž hdyž wón šwoje šlowo seže, kaž w přichalmje 107, 20 šteji: „Wón póšla šwoje šlowo a wuřwaci a wumoh jich.“ Šhryštuš njese žaneho hewaiščeho jastojnstwa dla přichichot, khiba šo by Bože šlowo předomal. Tež wšichžy japoschtoljo, biškopjo, mēšchnizy a duchowni šu jenicžy teho šlowa dla powołani a postajeni, runjež to nětkole Bohužel hinaš dže.

6. Praščeš-li pak šo, kotre džě je to šlowo, kotrež tajku wuřwaci mikoječž dawa, a fak dyrbju so trebacž? Wotmolwienie njese žane druge, khiba to předomanje wot Šhryštuša wunježene, kaž je ewangelij poškieža, kotrež byčž dyrbi, a tak šo štawa, so šwojeho Boha šhšichž k tebi rěcžecž, fak wšeho twoje žiwjenje a škutki ničžo přiched Bohom nejšbu, ale by dyrbjal se wšěm tym, šhtož w tebi je, šo wěcžnje škajčž. Šdhyž to prawje wěriš, kaž šy winojty, potom dyrbiš na šebi šamym šadwelowacž a wuřwacž, so je wěrně to šlowo Hošeaša 13, 9: „Šraelo, ty šo šam do nješboža přichinješ; přichetož twoje šbože je jeno pola mnje.“ Šo by ty pak se šebje a wot šebje, to je se šwojeho škajenja wuřwaci, wón přiched tebe štaja šwojeho lubeho Ššyna Jesuša Šhryštuša a dawa cži přehes šwoje žiwe, špokojaze šlowo prajicž, ty dyrbiš šo jemu s krutej wěru poddacž a ryhle jemu šo dowěricž. Tak

dyrbja tebi teješameje wěry dla wšě twoje hrěchi wodate, wšeho twoje škajenje přehewljene byčž, a ty dyrbiš prawy, wěrně, špokojny, pobožny byčž, a wšě kasnje maju dopjeljene, a ty maš přichede wšěmi wězami swobodny byčž, kaž šwj. Pawol praji k Romš. 1, 17: „Wuřwacženy kšesca je živy jeno se šwojeje wěry“; a k Romš. 10, 4: „Šhryštuš je teho šakonja kónž; šhtož do njeho wěri, tón je prawy.“

(Přichodnje dale.)

Bože šlowo je kšesca najwošebnišče šlowo.

Šłóž: Š tebi šo wofam s hlubiny atd.

Šhto šlowo twoje, cžlowjecže,

je na šwěcže najšubše?

W cžim pytaš šwoje wješele?

Šdže namašch najšubše

š dušchu s pokojenje tu

we šwojim cžaknym žiwjenju?

— Šo praščenja šu wažne.

Šo cžělo mlóadne, cžerstwe je,

so w pokoju šy živy,

so draščišch šo hačž najšepje,

so wořud twój je mišy,

— je twoje to wšeho bohatswo,

kiž tebi doštało je šo? —

Ach, woprawdže šy šhudy! —

Ššy-li pak živy we wěrje

a šhodžišch w pobožnosći,

je Šhryštuš twoje žiwjenje

a pucž twój ke šbožnosći, —

Tak njehiwišch šo s khlěbom tu

ty jeno w šemškim žiwjenju.

Šě, šnajesch šěpchi poškad.

Šo Boži ewangelij je,

te drohe Bože šlowa;

s nich tebi šhadža wješele,

mēr, šwětko wšchědnje s nowa,

so jědž a prawdoječž namašch

a s mudrosčju šo woblekach;

— šy kral a mēšchnik Boži!

W nim Šhryštuš wšjemja šo cži,

twój paštyr dobročiwny.

Ššo horišch k njemu w lubešći,

šy jeno s wěry živy. —

Tak šlowo twoje najdrožšče

to Bože lube šlowo je;

— to wošebnosć je twója.

Šhěrlyšče na šwjate dně

ša jawnu a domjaznu nutrosć.

Na 11 nježelu po šwj. Trojizny (19. aug.). Šawodny šhěrlyšch 315. 592 abo s džitwanjom na epistolu 429 abo Luthe-romy k. 1. Wěra 203,6. Šlowny k. 201. 208. 226. 431. 704. Šest Lut. 18, 9—14. Šo šamjenju 45, 2. 148, 11. 173, 1. 2. 179, 2. 197, 2. 210, 1. 213, 3. 267, 10. 324, 5. 429, 4. 431, 4. Š dospěwanju 221, 1—3. 226, 3. 4. 311, 2. 3. 6. 630, 1. 12. 13.

